VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Pk-yritysten kotipaikkaan perustuvaa verotusjärjestelmää koskeva direktiiviehdotus

U-kirjelmä U 65/2023 vp

TIIA HYYSALO, VEROASIANTUNTIJA
VEROJAOSTO
15.11.2023

Ehdotuksen tausta

- Ehdotuksen englannin kielinen nimi ”Head Office Tax system” ja termi ”Head Office Taxation” ➔ lyhentyvät tuttavalliseksi lyhenteeksi: ”**HOT**”
- Direktiiviehdotus annettiin 12.9.2023 samanaikaisesti kahden muun yritysverotusta koskevan ehdotuksen kanssa:
  - Yhtenäistä yritysverokehystä koskeva ”BEFIT” -ehdotus (U 64/2023 vp)
  - Siirtohinnoittelua koskeva ehdotus (U 63/2023 vp)
- Ehdotus on osa komission laajempaa apupakettia pk-yritysten tukemiseksi (*SME Relief Package).*

- Ehdotuksen mukaan direktiivi tulisi implementoida 31.12.2025 mennessä ja sitä tulisi soveltaa 1.1.2026 alkaen.

Pk-yritysten ***päätoimipaikkaverotukseen*** perustuva järjestelmä

- U-kirjelmä U 65/2023 vp annettiin eduskunnalle 26.10.2023, jolloin käytössä oli vasta direktiiviehdotuksen englanninkielinen versio. Direktiiviehdotus käännettiin komission suomenkielisen tiedotteen pohjalta muotoon:
  - ”Ehdotus neuvoston direktiiviksi pienten ja keskisuurten yritysten ***kotipaikkaan perustuvasta verotusjärjestelmästä*** ja direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta”.
- Myöhemmin julkaistun EU:n virallisen käännöksen mukainen nimi on:
  - ”Ehdotus neuvoston direktiiviksi mikroyrityksiä sekä pieniä ja keskisuuria yrityksiä koskevan ***päätoimipaikkaverotukseen perustuvan järjestelmän*** perustamisesta sekä direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta”.

➔ **Jäljempänä käytetään virallisen käännöksen mukaista nimitystä.**

Ehdotuksen tavoitteet

- Pk-yritysten hallinnollisen taakan ja kulujen vähentäminen.
- Pk-yritysten rajat ylittävän toiminnan helpottaminen – silloin kun toiminta tapahtuu kiinteiden toimipaikkojen (KTP) kautta.
- EU-alueen 27 erillisen verotusjärjestelmän sijaan pk-yritykset voisivat valita kiinteille toimipaikoilleen yksinkertaistetun päätoimipaikkaverotukseen perustuvan järjestelmän.
- ”Yhden luukun periaate” KTP:n tuloveroasioiden hoitamisessa.

Ehdotuksen pääasiallinen sisältö

- Pääliike, jolla on KTP toisessa/toisissa EU:n jäsenvaltio(i)ssa, voisi valita soveltaa pääliikkeen kotivaltion verotussääntöjä myös kaikkiin kiinteisiin toimipaikkoihinsa.
  - Verotettava tulos laskettaisiin pääliikkeen verolainsäädännön mukaan.
  - Veron määrä kuitenkin kunkin KTP:n sijaintivaltion veroprosentilla.
- Valinta tehtäisiin 5 vuodeksi kerrallaan.
- Myös verotusmenettely olisi keskitetty.
- Lisäksi ehdotus sisältää järjestelmän käyttöön ottamiseksi tarpeellisia muutosehdotuksia virka-apudirektiiviin.

Päätoimipaikkaverotukseen perustuvan järjestelmän soveltamisen pääasialliset edellytykset

- Järjestelmä olisi valinnainen pk-yrityksille, jotka täyttävät seuraavat edellytykset:
  - Toimii muissa jäsenvaltio(i)ssa yksinomaan KTP kautta.
  - Ollut verotuksellisesti jäsenvaltiossaan asuva edellisten 2 verovuoden aikana.
  - Täyttää pk-yrityksen määritelmän (direktiivi 2013/34/EU) edellisten 2 v. ajalta.
  - Kiinteiden toimipaikkojen yhteenlaskettu liikevaihto viimeisen 2 v. aikana ei ole ylittänyt pääliikkeen liikevaihdon kaksinkertaista määrää.

Ehdotuksen vaikutusten arviointia (1/2)

- **Komission arviot**
  - Komission arvion mukaan voisi vähentää yritysten hallinnollisia kuluja EU-tasolla 1,3–3,4 mrd. vuodessa.
  - Alkuvaiheen kustannukset järjestelmän käyttöönotosta jäisivät arvion mukaan tulevia hyötyjä pienemmiksi.
  - Komission arvion mukaan hallinnollisten kulujen väheneminen voisi lisätä yritysten tuottavuutta ja siten pitkällä aikavälillä kasvattaa EU:n BKT:ta 0,08–0,7 % ja verokertymää 0,12–1 % vuodessa.

Ehdotuksen vaikutusten arviointia (2/2)

- **Vaikutusten arviointia Suomen näkökulmasta**
  - Suomessa ehdotus todennäköisesti kohdistuisi kapeaan joukkoon yrityksiä (alustavat arviot hyvin epävarmoja**!**)
    - n. 2 500 ulkomaisen yrityksen KTP:aa Suomessa (joista n. puolet virolaisia yrityksiä, suuri osa ruotsalaisia tai saksalaisia),
    - max. n. 100 suomalaista yritystä, joilla KTP EU-alueella.
  - Verotuottovaikutuksia vaikea arvioida; saattaa vähentää verotuottoja jonkin verran.
  - Uuden järjestelmän käyttöönotto ja ylläpito aiheuttaa kustannuksia.

VN kanta (U-kirjelmä)

- Direktiivin tavoitteet hallinnollisten kustannusten vähentämisestä yms. sinänsä kannatettavia.
- Hallitusohjelman mukaisesti verotustoimivallan tulee jatkossakin säilyä pääasiassa kansallisella tasolla.
  - Ehdotuksessa kyse on jäsenvaltioiden keskinäisestä yhteisymmärryksestä, että toisen valtion verotussääntöjä voidaan soveltaa jäsenvaltiossa sijaitsevaan kiinteään toimipaikkaan jäsenvaltion omien sääntöjen sijaan.
- Ilmaistu **erittäin varauksellinen** suhtautuminen ehdotukseen.
  - Ehdotus eriyttäisi veropohjan ja veroprosentin määrittämistä toisistaan ja siirtäisi verotusvaltaa osin pois Suomesta.
  - On epävarmaa, toteuttaisiko ehdotus tavoitteitaan tehokkaasti, vai aiheuttaisiko se jopa enemmän vaivaa ja kustannuksia verotuksen monimutkaistuessa.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!

TIIA HYYSALO, VEROASIANTUNTIJA
TIIA.HYYSALO@GOV.FI
VM.FI | @VMUUTISET